

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 387/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť B. S., L., zastúpenej advokátkou JUDr. E. K., Advokátska kancelária, P., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 1 Er 3756/2011 z 26. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2012 doručená sťažnosť B. S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu

Pezinok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 Er 3756/2011 z 26. apríla 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že okresný súd vydal 27. februára 2012 súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie v konaní, v ktorom sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení povinnej, a to na základe vykonateľného rozhodnutia Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného Slovak arbitration court, s. r. o. V prebiehajúcom exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3756/2011 sťažovateľka podala návrh na zastavenie exekúcie (doručený okresnému súdu 19. marca 2012), o ktorom rozhodol okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 1 Er 3756/2011 z 26. apríla 2012 tak, že návrh sťažovateľky zamietol.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu. Sťažovateľka v sťažnosti argumentuje, že *„vydané rozhodnutie je zmätočné a nepreskúmateľné“*, pretože okresný súd sa v ňom nezaoberal ani nevysvetlil, prečo jej námietky týkajúce sa namietanej absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky a rozporu s dobrými mravmi nepovažoval za dôvodné. Sťažovateľka namieta, že *„odôvodnenie napadnutého uznesenia nie je dostatočne presvedčivé, odporuje požiadavke na spravodlivosť súdneho konania v každom jeho štádiu“*. Sťažovateľka v tomto smere namieta, že *„súd nepreveril cestou Slovenskej pošty a.s. aj iné okolnosti, z ktorých vyplýva, že kumulatívne podmienky naplnenia fikcie doručenia (§ 47 ods. 2 O.s.p.) neboli splnené, najmä ak doručovateľ neupovedomil adresáta o mieste a čase opakovaného doručenia zásielky a ak adresát sa mieste trvalého bydliska v rozhodnom období nezdržoval“*. V tejto súvislosti sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že *„v čase doručovania zásielky... sa povinná v mieste trvalého bydliska a teda v mieste doručovania nezdržovala. Bola v Maďarskej republike, obdobie leta prázdnin.“* Sťažovateľka ďalej v sťažnosti tiež namietala, že na doručení je uvedené označenie *„260/05/10-žal.+roz.+príl.“*, ktoré je podľa jej názoru *„nejasné a nezrozumiteľné označenie/identifikácia písomností obsiahnutých v predmetnej zásielke (úkon postihnutý nejasnosťou, neurčitosťou, nezrozumiteľnosťou - § 37 ods. 1 Obč. zákonníka) s čím sa porušovateľ nevyrovnal“*.

Sťažovateľka zastáva názor, že napadnuté uznesenie „je protiústavné a nezákonné, vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie a teda v konečnom dôsledku aj nezákonné rozhodnutie bez možnosti odvolania“.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka v petite svojej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením okresného súdu boli porušené jej označené práva, ďalej aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd podľa ústavy) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Jadrom sťažnostných námietok je nesúhlas sťažovateľky s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré majú spočívať v arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, čím malo podľa názoru sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej označených práv. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie tak, že ho zamietol.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a napadnutého uznesenia okresného súdu konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľka v rámci prebiehajúceho exekučného konania podala návrh na zastavenie exekúcie, v ktorom namietala nezákonné doručovanie rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu, ako aj neprijateľnosť „*podmienok podsunutých na predtlačí*“. Okresný súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia uviedol, že z vyžiadaného spisu rozhodcovského súdu mal za preukázané, že „*rozhodcovský rozsudok sp. zn. 260/05/10 zo dňa 16.05.2010 bol povinnej doručovaný prvým neúspešným pokusom dňa 29.06.2010. Opakované doručenie sa uskutočnilo 30.6.2010, následne bol zásielka uložená na pošte. Po márnom uplynutí lehoty dňa 18.07.2010 bola poštová zásielka vrátená*

19.07.2010 oprávnenému. Z poštovej obálky je zjavné, že zásielka bola doručovaná doporučené do vlastných rúk povinnej... nakoľko si povinná neprevzala odbernej lehote zásielku, považovala sa táto za účinne doručení dňa 19.07.2010, preto exekučný titul – rozhodcovský rozsudok – nadobudol právoplatnosť dňa 20.07.2010 a vykonateľnosť 24.07.2010.“.

Podľa názoru ústavného súdu je odôvodnenie napadnutého uznesenia v súvislosti so vznesenou námietkou sťažovateľky zrozumiteľné a ústavne akceptovateľné. Sťažovateľka arbitrárnosť napadnutého uznesenia odôvodňovala tým, že okresný súd nepreveroval dopytom Slovenskú poštu, a. s., ohľadom „*okolnosti, z ktorých vyplýva, že kumulatívne podmienky naplnenia fikcie doručenia (§ 47 ods. 2 O.s.p.) neboli splnené, najmä ak doručovateľ neupovedomil adresáta o mieste a čase opakovaného doručenia zásielky a ak adresát sa mieste trvalého bydliska v rozhodnom období nezdržoval*“. V súvislosti s uvedenou námietkou sťažovateľky týkajúcej sa nepreverovania údajov uvedených na poštovej obálke okresným súdom ústavný súd poukazuje na znenie § 45 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, podľa ktorého údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Vzhľadom na uvedené bolo dôkazné bremeno na sťažovateľke, aby v konaní pred súdom relevantne preukázala alebo aspoň spochybnila, že údaje uvedené na obálke sú nesprávne. Z uvedeného teda vyplýva, že v okolnostiach prípadu nebolo povinnosťou okresného súdu preverovať správnosť údajov uvedených na doručovanej obálke. Ústavný súd preto považoval túto námietku sťažovateľky za neopodstatnenú. Pokiaľ ide o ďalšiu časť námietky sťažovateľky týkajúcu sa doručovania rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v napadnutom konaní, že sťažovateľka sa „*v čase doručovania zásielky... sa povinná v mieste trvalého bydliska a teda v mieste doručovania nezdržovala. Bola v Maďarskej republike, obdobie leta prázdnin*“, túto ničím nepodloženú námietku sťažovateľky považoval ústavný súd za neprípustnú, pretože z priloženej kópie jej návrhu na zastavenie exekúcie nevyplýva, že by túto námietku vzniesla v exekučnom konaní pred okresným súdom. Keďže táto ničím nepodložená námietka bola prvýkrát uvedená až v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, ústavný súd sa ňou nemohol zaoberať.

Sťažovateľka ďalej vo svojej sťažnosti predostrela námietku, že okresný súd sa ústavne nekonformným spôsobom vysporiadal s jej námietkami týkajúcimi sa „neprijateľnosti zmluvných podmienok na predtlačí“. V tomto ohľade sťažovateľka namietala, že nebola oprávneným vyrozumená v žiadnej forme o vlastnom výbere rozhodcu oprávneným, a ďalej namietala aj absolútnu neplatnosť zmluvných podmienok, konkrétne čl. 18 – riešenie sporov – rozhodcovská doložka, ktorý okrem iného upravuje aj postup pri ustanovovaní rozhodcu, podľa ktorého v prípade, že traja vopred predtlačení rozhodcovia nebudú môcť prevziať funkciu rozhodcu v sporoch podľa rozhodcovskej doložky, určí náhradného rozhodcu žalobca.

Okresný súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia uviedol, že *«podľa názoru súdu formulácia bodu 18 „riešenie sporov – rozhodcovská doložka“ v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100003357 medzi spoločnosťou P. spol. s r. o. a B. S. nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa... právo rozhodnúť, či vzniknuté spory medzi zmluvnými stranami sa budú riešiť u príslušného súdu v súdnom konaní alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní spočíva v zmysle bodu 18.1 na žalobcovi, t.j. tak veriteľovi ako aj dlžníkovi – čiže ten, kto sa domáha riešenia sporu, nezrovnalosti, alebo nároku si vyberie, či sa obráti na súd v súdnom konaní alebo na rozhodcovský súd»*.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd náležitým spôsobom zdôvodnil, prečo nepovažoval rozhodcovskú doložku za spôsobujúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto nesúhlas sťažovateľky s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie okresného súdu je v tomto smere dostatočným spôsobom odôvodnené, okresný súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o tejto námietke sťažovateľky, pričom právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne.

Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd námietky sťažovateľky týkajúce sa arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresného súdu v otázke odôvodnenia prijateľnosti zmluvných podmienok považoval za neopodstatnené.

Ústavný súd sa v neposlednom rade musel vysporiadať aj s sťažnostnou námietkou sťažovateľky, ktorá sa týkala nemožnosti vyjadriť sa k výberu náhradného rozhodcu na prerokovanie sporu pred rozhodcovským súdom. K tejto námietke sťažovateľky ústavný súd uvádza, že pokiaľ sťažovateľka mala na mysli možnosť namietat' prípadný nedostatok nezaujatosti rozhodcu, ktorý spor v rozhodcovskom konaní rozhodoval, tak táto možnosť vzniesť námietku zaujatosti rozhodcu, ktorý jej vec rozhodoval, jej odopretá nebola, pretože sťažovateľka mohla uplatniť námietku zaujatosti v rámci žaloby podľa § 40 ods. 1 písm. f) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, a to v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. Keďže v okolnostiach prípadu sa sťažovateľka o túto možnosť sama pripravila tým, že rozhodcovský rozsudok neprevzala v odbernej lehote a ten nadobudol právoplatnosť ešte predtým, ako sa o osobe rozhodcu skutočne dozvedela, ešte neznamená, že automaticky došlo k porušeniu jej označených práv napadnutým uznesením exekučného súdu, ktorý túto jej námietku týkajúcu sa nemožnosti vyjadriť sa k výberu náhradného rozhodcu neakceptoval. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka nevyužila možnosť podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu zaujatosti rozhodcu, ktorý jej vec rozhodoval, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka nevyčerpala opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a preto sa touto námietkou sťažovateľky nemohol zaoberať z dôvodu jej neprípustnosti.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že táto námietka sťažovateľky je hypotetická, pretože sťažovateľka ani v sťažnosti neuviedla žiadne dôvody, ktoré by zakladali akúkoľvek pochybnosť o nezaujatosti vybraného rozhodcu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti (primerané finančné zadost'učinenie a náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2012